

Број: I-ОП-1-342/16
Дана: 9.08.2016.
НОВИ САД

Покрајински заштитник грађана-омбудсман, у складу са чланом 42 став 2 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском заштитнику грађана –омбудсману ("Службени лист АПВ број 37/2014, 40/2014 и 54/2014), у поступку покренутом по притужби Месне заједнице Николинци, Дому здравља Алибунар упућује следеће

МИШЉЕЊЕ

Покрајински заштитник грађана-омбудсман сматра да Дом здравља Алибунар, приликом заснивања радног односа, треба да води рачуна о одговарајућој заступљености припадника националних мањина у структури запослених, као и о познавању језика и писама националних мањина који су у службеној употреби на територији јединице локалне самоуправе. Приликом организације рада треба посебно водити рачуна о томе да се у насељена места чији су становници претежно румунске националности, на рад распореде лекари који владају овим језиком.

Ово Мишљење објавиће се на интернет презентацији Покрајинског заштитника грађана- омбудсмана.

Образложење

Покрајински заштитник грађана-омбудсман приликом теренске посете Николинцима примио је притужбу Месне заједнице на рад Дома здравља Алибунар. Подносилац притужбе указује на проблем здравствене заштите у насељеном месту Николинци. Истиче се да лекар опште праксе у насељено место долази само два пута недељно, а понекад само једном недељно, док зубара и педијатра уопште немају. Омбудсману је указано и на то да апотека ради само у времену када и лекар прима пацијенте. Грађани су изузетно незадовољни оваквим начином пружања услуге здравствене заштите и захтевају решење овог проблема. Додатни проблем за грађане представља то да лекар не влада румунским језиком, а старији грађани јако слабо говоре српски језик. Према сазнањима подносиоца притужбе у другим насељеним местима у општини раде лекари који говоре румунски.

Поводом притужбе, Покрајински омбудсман се 16.06.2016. године обратио Дому здравља Алибунар захтевом да се изјасни о притужби.

Директор Дома здравља Алибунар је дописом бр. 02-725 од 11.07.2016. године обавестио Омбудсмана да Дом здравља Алибунар пружа здравствену заштиту на територији општине у оквиру 10 амбуланти у 10 насељених места. По најновијој рационализацији у Дому здравља

ради 12 доктора опште медицине са ИД бројем и 2 доктора опште медицине у СХП који немају ИД број. У изјашњењу се потврђују наводи из притужбе према којима амбуланта у насељеном месту Николинци има доктора медицине који ради наизменично једну недељу 3 дана, а другу недељу 2 дана у току недеље. Педијатар у ову амбуланту излази једном месечно, док стоматолошку службу амбуланта нема. Рад апотеке је усклађен са радом доктора у амбуланти. Директор Дома здравља Алибунар у свом одговору истиче да Дом здравља нема могућности да утиче на наведене чињенице, и изражава уверење да је примарна здравствена заштита становништва добро организована, прилагођена је кадровском плану и нормативима. Додаје да је разумљив захтев становника Николинаца да лекар говори румунски језик, наглашавајући да за овакав начин организације рада не постоји могућност. Према наводима изјашњења медицинска сестра говори румунски језик.

У образложењу се бројкама поткрепљује начин организације рада, имајући у виду прописане нормативе. Истиче се да становници насељеног места своја права на здравствену заштиту могу остварити у Банатским Карловцима које је удаљено свега 4 километра, као и у Алибунару који је на 10 километара. Статистички показатељи говоре у прилог чињеници да је насељено место Николинци равноправно и по истим критеријумима покривено како примарном тако и специјалистичком здравственом заштитом.

Директор на крају изјашњења наглашава да Дом здравља не може погодovati захтевима грађана ове врсте да им се обезбеди лекар који говори румунски језик. „Погодовање овакве врсте води новим захтевима овакве или сличне врсте, што није у складу нити са нормативима нити са добром праксом организовања примарне здравствене заштите на подручју целе општине Алибунар а преко овог Дома здравља“ истиче се на крају.

Уставом РС (“Сл. гласник РС”, бр. 98/2006) је прописано да се при запошљавању у државним органима, јавним службама, органима аутономне покрајине и јединицама локалне самоуправе води рачуна о националном саставу становништва и одговарајућој заступљености припадника националних мањина.

Закон о заштити права и слобода националних мањина (“Сл. лист СРЈ”, бр. 11/2002, “Сл. лист СЦГ”, бр. 1/2003-Уставна повеља и “Сл. гласник РС”, бр. 72/2009-др. Закон) у члану 21. прописује да се приликом запошљавања у јавним службама води рачуна о националном саставу становништва, одговарајућој заступљености и о познавању језика који се говори на подручју органа или службе.

Законом о службеној употреби језика и писама („Сл. гласник РС“, бр. 45/91, 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 - др. закон и 30/2010) прописано је да се службеном употребом језика и писама сматра употреба језика и писама у раду: државних органа, органа аутономних покрајина, градова и општина (у даљем тексту: органи), установа, предузећа и других организација кад врше јавна овлашћења (у даљем тексту: организације које врше јавна овлашћења). Службеном употребом језика и писама сматра се и употреба језика и писама у раду јавних предузећа и јавних служби, као и у раду других организација кад врше послове утврђене Законом те да службена употреба језика националних мањина подразумева

нарочито, између осталог, и употребу језика националне мањине у комуникацији органа са јавним овлашћењима са грађанима.

Чланом 11 став 5 Закона о правима пацијената је прописано да ако пацијент не познаје језик који је у службеној употреби на територији здравствене установе, мора му се обезбедити преводилац, а ако је пацијент глувонем, мора му се обезбедити тумач, у складу са законом. ("Сл. гласник РС", бр. 45/2013).

Статутом општине Алибунар („Службени лист општине Алибунар“, бр. 12/2008, 13/2009, 13/2011, 15/2014 и 3/2015) је прописано да је на територији Општине Алибунар у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, румунски језик и латинично писмо и словачки језик и латинично писмо.

Омбудсман је мишљења да се убудуће приликом попуњавања упражњених радних места мора водити рачуна о томе да запослени владају румунским или словачким језиком. Тако би се реорганизацијом службе постепено постигло да у насељеним местима где већину становника чине припадници националне мањине чији језик јесте у службеној употреби у општини Алибунар, могу остварити непосредан контакт са лекаром. Неопходно је да запослени који остварује контакт са пацијентима буде оспособљен да оствари основну комуникацију са њима на језику који они разумеју, поготово што је у конкретном случају тај језик у службеној употреби на територији општине.

Ради заштите и унапређења људских права, а због поштовања законитости и примене прописа о праву националних мањина, надлежни органи Дома здравља Алибунар треба да се у свом будућем раду и поступању придржавају свих релевантних прописа којима су гарантована права припадника националних мањина, да своје пословање уреде на начин да се обезбеди несметано пружање услуга, односно комуникација са припадницима националних мањина на језицима који су у службеној употреби.

Имајући у виду наведено, заузет је став као у овом Мишљењу.

ЗАМЕНИЦА ПОКРАЈИНСКОГ ОМБУДСМАНА

Ева Вукашиновић

Доставити:

1. Дому здравља Алибунар
2. Месној заједници Николинци
3. Архиви

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

Покрајински заштитник грађана Аутономне Покрајине Војводине

Покрајински заштитник грађана - омбудсман
Булевар Михајла Пупина 25, 21000 Нови Сад
Тел: 021/487-41-44, 021/557-727
office@ombudsmanapv.org
www.ombudsmanapv.org